

Alegat 128.

Sprawozdanie

komisyi kultury krajowej o petycyi c. k. Komitetu towarzystwa rolniczego krakowskiego o ustawę, mającą wprowadzić w życie „Izbę rolniczą w Krakowie.“

Wysoki Sejmie!

Komisyja kultury krajowej mając sobie przekazaną petycyę o Izbie rolniczej w Krakowie uchwałą Wysokiego Sejmu z dnia 20 Września 1878 r. do l. 236, rozważyła wszystko, co za i przeciw przemawia, a nabywszy przekonania, że w kraju naszym, w którym interesa rolnictwa i przemysłu z niem połączonej stanowią prawie jedyną podstawę dobrobytu, w którym nadto mniejszej wagi sprawy handlu i przemysłu, mają sobie przyznaną reprezentacyę w trzech Izbach handlowych tembardziej słuszną by starać się o stałe reprezentacye interesów rolnictwa i przemysłu z niem połączonej.

Nie da się zaprzeczyć, że c. k. Towarzystwa rolnicze, długie lata, kiedy innych ognisk życia publicznego nie było, zużytkowując co było sił najlepszych bo budziły większe zajęcie w kraju, skuteczniej działały i wielkie zasługi dla sprawy ojczyznej położyły.

Objęcie w bieżącej sessyi na koszt kraju obydwóch szkół rolniczych, a to na żądanie c. k. Towarzystw rolniczych tak krakowskiego jak lwowskiego, powodowane i tem, że c. k. Ministerjum znaczniejsze subwencye chciało udzielić tylko objęciem zakładów tych przez kraj, już same dowodzą, że obydwa istniejące towarzystwa rolnicze, utraciły dawne siły i poparcie stowarzyszonych, a nadto stan faktyczny dowodzi, że brak funduszków w obydwóch istnieje.

Interesa tak ważne dla kraju naszego. winny znaleźć reprezentacyę mniej ulegającą prawdę mniejszego lub większego udziału dobrowolnie stowarzyszonych, mniej żądającą bezwzględного poświęcenia od pojedynczych.

Komisyja kultury krajowej nie orzeka, nie mając ni czasu ni sposobności przekonania się o opinii całego kraju, mniema, że rezolucya poniżej skreślona, posuwa sprawę ważną o krok na-

przód. a Wydział krajowy do przyszłej kadencji Wysokiego Sejmu będzie miał możność zbadania sprawy wszechstronnie i przedstawienia rezultatu bądź jako sprawozdanie, bądź jako wniosek.

Druga część rezolucyi proponowanej wzywa do rokowań z c. k. Rządem o wysokość kwot, któreby tenże z funduszków państwowych na ten cel przeznaczył.

Komisyja kultury krajowej nie wątpi, że c. k. Rząd skłonny się do tego okaże, gdyż stała reprezentacya interesów rolnictwa będzie mu pożądanym organem, tak dla dawania objaśnień, zbierania dat statystycznych i udzielania opinij fachowych, jakoteż do rozdawania subwencyi rządowych i zdawania o nich sprawy; — Komisyja kultury krajowej wnosi :

Wysoki Sejm uchwali:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, by zbadał objawiającą się potrzebę utworzenia w kraju reprezentacyi stałych dla spraw rolnictwa, oraz, by wszedł w rokowania z c. k. Rządem o wysokość sumy, którą by tenże z funduszków państwowych na ten cel przeznaczył.

J. Czartoryski,
przewodniczący.

Stanisław Polanowski,
sprawozdawca.